

1

Hooguit zes maanden had hij nog te leven. Dat had de dokter hem verteld, op aandringen van Victor die nu eindelijk eens wou weten wat er echt aan de hand was. Zes weken na de eerste klachten over buikpijn, constante diarree en na het ondergaan van diverse onderzoeken, zat Victor in het cabinet van de specialist, te wachten op het verdikt. Hij draait rond de pot, dacht Victor, dat zag hij aan het gezicht van dokter Landuyt en hoe die omstandig uitleg gaf over de onderzoeken die ze allemaal gedaan hadden, om tot de conclusie te komen dat hij een chronische ontsteking had in de darmen. Het woord kanker sprak hij niet uit. Victor had vragen natuurlijk, maar neen, van een operatie was er geen sprake en ja ze konden hem behandelen met een soort bestralingen of chemotherapie, de specialist reed zich hopeloos vast.

‘Luister dokter, vertel me de waarheid, wat heb ik precies en wat zijn mijn kansen om het te overleven?’ Schoorvoetend gaf Landuyt toe dat er weinig of niets aan te doen was, hooguit zes maanden dus. Zijn verjaardag zou hij nog wel kunnen vieren, maar het zal zeker de laatste keer zijn. Dertig seconden staarde Victor, zwijgend, naar de dokter die zich ongemakkelijk voelde en zijn strategie tegenover patiënten met een terminale ziekte, de zieke zelf de waarheid niet vertellen maar de familieleden voorzichtig op de hoogte brengen als het einde in zicht was, gedwarsboomd zag.

Victors besluit stond dus vast. Een maandenlange lijdensweg die uiteindelijk toch zou eindigen in de dood, daar bedankte hij voor. Hij had er goed over nagedacht, terwijl hij naar huis reed in zijn Simca 1100. Niet dat hij onmiddellijk naar de huisdokter ging achter

een voorschrift voor slaappillen en naar de winkel reed achter een fles whisky, neen, eerst moest een en ander op een rijtje gezet worden. Victor dacht aan zijn dochter, Emma, voor wie hij zeker een afscheidsbrief moest achterlaten. Niet alleen om de reden uit de doeken te doen, waarom hij verkoos zelfmoord te plegen, maar ook om zaken op te helderen. Victor moest klaarheid scheppen voor Emma, want ze zou hem niets meer kunnen vragen en er was zoveel gebeurd in zijn leven waar Emma niets van afwist. Een paar dagen geleden heeft Victor zich dus aan het schrijven gezet, op de schrijfmachine, want schrijven met de hand ging hem niet goed af, hij had geen mooi handschrift, veel te onregelmatig. Die brief lag nu klaar beneden op de keukentafel in een omslag. Victor had er dagen aan gewerkt, aarzelend in het begin, de juiste formulering zoekend. Lieve dochter, Emma, stond er op papier, dat was alles. En nu staarde hij al minutenlang naar buiten, niet wetende waarmee hij zou beginnen. Hoe hij Martha, Emmas moeder, had leren kennen. De dood van Cyrille Vaneeckhout. Het einde van zijn jarenlange vriendschap met Gerard Onckelinckx.

Lieve Emma, Victor keek naar de woorden en dacht aan Martha, aan die zondag in augustus 1933, toen hij haar voor de eerste keer ontmoette in Ieper op de Vesten. Ze was vergezeld van haar nicht Roseline Vandenbulcke die in hetzelfde dorp woonde als Victor. Ze kenden elkaar al (Roseline en Victor) van kinds af aan, zij de dochter van een beenhouwer, hij de zoon van een bakker. Het was mooi zonnig weer op zaterdagmiddag van het kermisweekend in Voormezele en Victor ontmoette er Roseline. Hij had, tegen zijn zin, al van 's morgens vroeg geholpen met zijn vader in de bakkerij. Maar het kon nu eenmaal niet anders.

Veel liever was hij boer geweest. Zijn moeder was afkomstig uit een groot landbouwersgezin. Zij en haar doofstomme broer waren de enige die de boerenstiel niet verdergezet hadden. Victor had

nooit begrepen waarom zijn moeder met een bakker getrouwd was. Zijn vader had nog zo gehoopt dat zijn zoon ook de bakkerstiel zou leren en hem later zou opvolgen, maar Victor zag dat helemaal niet zitten. Als kind al hield hij van het boerenleven. Zijn grootouders langs moeders kant hadden een grote boerderij in Westrozebeke gekocht, die grotendeels in puin lag na de Eerste Wereldoorlog. Na de wederopbouw nam een jongere zus van zijn moeder, samen met haar man, de boerderij over.

Van dan af, Victor was toen acht jaar, ging hij elke grote vakantie logeren op de boerderij van zijn tante. Toen hij veertien jaar werd, wou zijn vader dat hij bij hem in de leer zou komen, maar Victor verzette zich hiertegen, gesteund door zijn moeder. Victor zou een opleiding als metaalbewerker volgen in de vakschool, ook niet zijn eerste keuze, maar het resultaat van een compromis tussen hem en zijn ouders. Helaas, toen hij afstudeerde in 1929, was er geen werk door de wereldwijde economische crisis. Victor ging zoveel mogelijk bij boeren werken, bij zijn oom en tante, maar ook elders in de wijde omgeving, waar ze hem ook maar konden gebruiken. In de winter, als er minder te doen was in de landbouw, hielp hij noodgedwongen mee in de bakkerij.

Victor slenterde wat rond op de kermis, genietend van zijn laatste vrije weekend. Maandag diende hij zich aan te melden in de kazerne in Brugge in de Langestraat, om zijn legerdienst te vervullen bij het Dertiende Regiment Artillerie. In die kazerne waren driehonderdvijftig soldaten gelegd en er waren stallingen voor wel driehonderdveertig paarden. Vooral dat laatste trok Victor geweldig aan. Een van de eerste dingen die Victor deed, toen hij zijn legeruniform aanhad - jas, rijbroek en laarzen - was in Brugge bij een fotograaf poseren, rijzweepje in de hand.

Roselinde, dochter van beenhouwerij Vandenbulcke, liep ook rond op de kermis. Groot was die kermis niet: een paardenmolen,